

31.1.2018

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om starkare ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i Europeiska unionen: kommissionens sjunde rapport
(2017/2279(INI))

Utskottet för regional utveckling

Föredragande: Marc Joulaud

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING.....	13

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om starkare ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i Europeiska unionen: kommissionens sjunde rapport (2018/2279(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och artiklarna 4, 162, 174–178 och 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006¹,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006³,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1300/2013 av den 17 december 2013 om Sammanhållningsfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1084/2006⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete⁵,
- med beaktande av kommissionens rapport av den 9 oktober 2017 *Min region, mitt Europa, vår framtid: Sjunde rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning* (COM(2017)0583),

¹ EUT L 347, 20.12.2013, s. 320.

² EUT L 347, 20.12.2013, s. 289.

³ EUT L 347, 20.12.2013, s. 470.

⁴ EUT L 347, 20.12.2013, s. 281.

⁵ EUT L 347 20.12.2013, s. 259.

- med beaktande av domen av den 15 december 2015 från Europeiska unionens domstol¹,
- med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som Europaparlamentet, rådet och kommissionen proklamerade i Göteborg den 17 november 2017,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 25 april 2017 om att göra sammanhållningspolitiken mer effektiv, relevant och synlig för våra medborgare²,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 15 november 2017 om synergier och förenkling av sammanhållningspolitiken efter 2020³,
- med beaktande av vitboken av den 1 mars 2017 om EU:s framtid *Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025* (COM(2017)2025),
- med beaktande av kommissionens diskussionsunderlag av den 26 april 2017 *Om EU:s sociala dimension* (COM(2017)0206),
- med beaktande av kommissionens diskussionsunderlag av den 10 maj 2017 *Hur vi bemöter globaliseringen* (COM(2017)0240),
- med beaktande av kommissionens diskussionsunderlag av den 31 maj 2017 *Om en fördjupad ekonomisk och monetär union* (COM(2017)0291),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 10 april 2017 *Competitiveness in low-income and low-growth regions - The lagging regions report* (SWD(2017)0132),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument *Why Regional Development matters for Europe's Economic Future* (WP 07/2017)⁴,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 oktober 2017 *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden* (COM(2017)0623),
- med beaktande av yttrandet från Regionkommittén av den 11 maj 2017 *Sammanhållningspolitiken efter 2020 – För en stark och effektiv europeisk sammanhållningspolitik efter 2020*⁵,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 25 maj 2016 om Meddelande från kommissionen: *Investeringar i sysselsättning och tillväxt – en maximering av de europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag*⁶,

¹ Domstolens dom av den 15 december 2015, parlamentet och kommissionen/rådet, C-132/14–C-136/14, ECLI:EU:C:2015:813.

² doc 8463/17

³ doc 14263/17

⁴ Iammarino, S., Rodriguez-Pose, A., Storper, M., *Why Regional Development Matters for Europe's Economic Future*, Working Papers 07/2017, GD Regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen (2017).

⁵ CDR 1814/2016.

⁶ EUT C 303, 19.8.2016, s. 94.

- med beaktande av sin resolution av den 9 september 2015 om investering för tillväxt och sysselsättning: att främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i unionen¹,
- med beaktande av sin resolution av den 9 september 2015 om de urbana aspekterna i EU:s politik²,
- med beaktande av sin resolution av den 10 maj 2016 om nya territoriella utvecklingsverktyg i sammanhållningspolitiken 2014–2020: integrerade territoriella investeringar och lokalt ledd utveckling³,
- med beaktande av sin resolution av den 18 maj 2017 om rätt finansieringsmix för Europas regioner: en avvägning mellan finansieringsinstrument och bidrag i EU:s sammanhållningspolitik⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 13 september 2016 om sammanhållningspolitiken och forsknings- och innovationsstrategier för smart specialisering⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 13 september 2016 om europeiskt territoriellt samarbete – bästa praxis och innovativa åtgärder⁶,
- med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om investeringar i sysselsättning och tillväxt – en maximering av de europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag, en utvärdering i enlighet med artikel 16.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser⁷,
- med beaktande av sin resolution av den 13 juni 2017 om byggstenar för EU:s sammanhållningspolitik efter 2020⁸,
- med beaktande av sin resolution av den 13 juni 2017 om större partnerengagemang och synlighet i de europeiska struktur- och investeringsfondernas resultat⁹,
- med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2017 om främjande av sammanhållning och utveckling i EU:s yttersta randområden: tillämpning av artikel 349 i EUF-fördraget¹⁰,
- med beaktande av sin resolution av den 24 oktober 2017 om diskussionsunderlaget om framtiden för EU:s finanser¹¹,

¹ Antagna texter, P8_TA(2015)0308.

² Antagna texter, P8_TA(2015)0307.

³ Antagna texter, P8_TA(2016)0211.

⁴ Antagna texter, P8_TA(2017)0222.

⁵ Antagna texter, P8_TA(2016)0320.

⁶ Antagna texter, P8_TA(2016)0321.

⁷ Antagna texter, P8_TA(2017)0053.

⁸ Antagna texter, P8_TA(2017)0254.

⁹ Antagna texter, P8_TA(2017) 0245.

¹⁰ Antagna texter, P8_TA(2017)0316.

¹¹ Antagna texter, P8_TA(2017)0401.

- med beaktande av slutsatserna och rekommendationerna från högnivågruppen för förenkling för ESI-fondernas stödmottagare,
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för regional utveckling samt yttrandena från budgetutskottet, utskottet för sysselsättning och sociala frågor och utskottet för kultur och utbildning (A8-0000/2018) och av följande skäl:
 - A. Sammanhållningspolitikens mål är att främja en harmonisk utveckling i hela unionen genom att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen, med inriktning på solidaritet och tillväxt, och minska eftersläpningen i de minst gynnade regionerna.
 - B. Den sjunde sammanhållningsrapporten visar att de regionala klyftorna minskar igen, men att situationen skiljer sig åt mellan olika områden och att vissa klyftor består samtidigt som de förflyttar sig eller växer mellan eller inom regioner.
 - C. I den sjunde sammanhållningsrapporten presenteras oroväckande arbetslöshetssiffror, som inte har återgått till nivåerna före krisen, och detsamma kan sägas om konkurrenskraften och den sociala integrationen.
 - D. Den sjunde sammanhållningsrapporten visar på den mångfald som finns bland regioner och områden, även inom befintliga kategorier av regioner, till följd av deras särskilda villkor (yttersta randområden, låg inkomst eller låg tillväxt etc.). Detta gör det nödvändigt med skraddarsydda strategier för regionerna.
 - E. En av de största förtjänsterna med den sjunde sammanhållningsrapporten har att göra med identifieringen av vissa områden som sägs ha ”fastnat i en medelinkomstfälla” och riskerar att halka efter.
 - F. I den sjunde sammanhållningsrapporten framgår att det finns fickor av fattigdom och risk för territoriell fragmentering och växande subregionala skillnader, även i relativt välbärgade regioner.
 - G. I den sjunde sammanhållningsrapporten betonas att ”effekterna av globalisering, migration, fattigdom och bristande innovation, klimatförändringar, energiövergång och föroreningar inte är begränsade till mindre utvecklade regioner”.

Sammanhållningspolitikens mervärde

1. Europaparlamentet anser det helt avgörande att sammanhållningspolitiken även fortsättningsvis omfattar samtliga europeiska regioner och fortsätter att vara EU:s huvudsakliga investeringsinstrument, med en budget som står i proportion till de aktuella behoven.
2. Europaparlamentet betonar att de sammanhållningspolitiska investeringarna ger europeiskt mervärde genom att bidra till europeiska kollektiva nyttigheter och till fördragets mål om minskade klyftor.

3. Europaparlamentet upprepar sitt engagemang för delad förvaltning, principen om partnerskap och subsidiaritetsprincipen, som bidrar till sammanhållningspolitikens mervärde. Parlamentet understryker att mervärdet med denna politik karakteriseras i första hand av dess förmåga att ta hänsyn till varje regions behov och särdrag och föra Europeiska unionen närmare sina medborgare.
4. Europaparlamentet betonar att det europeiska mervärdet även återspeglas i det europeiska territoriella samarbetet i alla dess former. Parlamentet uppmanar till att det ges större utrymme i budgeten för sammanhållningspolitiken och efterlyser samtidigt bättre samordning mellan de olika programmen, för att undvika överlappning.

Den territoriella dimensionen

5. Europaparlamentet konstaterar att städerna kombinerar både möjligheter och utmaningar till följd av koncentrationen av befolkningar i stora ekonomiska svårigheter och förekomsten av fickor av fattigdom, även i de relativt välbärgade städerna.
6. Europaparlamentet understryker att en förstärkning av den territoriella dimensionen av sammanhållningspolitiken även kräver att större uppmärksamhet riktas åt stadsnära och landsbygdsrelaterade problem, med särskild inriktning på medelstora städer.
7. Europaparlamentet betonar vikten av att stödja landsbygdsområdena i all sin mångfald, genom att bättre utnyttja deras potential, förbättra konnektiviteten på områdena transport och snabba bredband och ge dem stöd i de utmaningar de står inför: landsbygdens avfolkning, stadskärnornas försämrade livskraft, förekomsten av områden med läkarbrist etc.
8. Europaparlamentet efterlyser större hänsyn till vissa områdens särart, till exempel öregioner, bergsregioner och gränsregioner, när investeringsprioriteringarna fastställs.
9. Europaparlamentet påminner om att den ekonomiska situationen och särskilda sociala strukturen i de yttersta randområdena rättfärdigar specifika åtgärder, i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget, och betonar behovet av att förbättra – och vid varje behov kunna justera – de specifika åtgärderna för dessa regioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att återropa domstolens dom av den 15 december 2015 i syfte att garantera att artikel 349 i EUF-fördraget tillämpas i praktiken när det gäller villkoren för tillgång till strukturfonderna. Parlamentet föreslår framför allt att utvidga den särskilda tilldelningen för de yttersta randområdena när det gäller den sociala delen och göra en anpassning av den tematiska koncentrationen.
10. Europaparlamentet anser att införandet av integrerade strategier för hållbar stadsutveckling är en positiv erfarenhet som kan användas även inom andra subregionala områden, till exempel genom att upprätta ett integrerat territoriellt mål utöver de tematiska målen.

”Medelinkomstfällan”: främja motståndskraft och förhindra att sårbara regioner halkar efter

11. Europaparlamentet konstaterar att medelinkomstregionerna inte har upplevt samma tillväxt som låginkomstregionerna och regionerna med mycket höga inkomster, utan

befinner sig i den så kallade ”medelinkomstfällan” på grund av alltför höga kostnader jämfört med de förstnämnda och alltför sårbara innovationssystem jämfört med de sistnämnda. Parlamentet konstaterar att dessa regioner i övrigt kännetecknas av en tillverkningsindustri som blivit sårbar och en bräcklighet inför globaliseringens omvälvningar.

12. Europaparlamentet är övertygat om att de viktiga utmaningarna för den framtida sammanhållningspolitiken kommer att vara att ge ett stöd som är anpassat för dessa regioner och det faktum att sammanhållningspolitiken både ska minska skillnaderna men också undvika att de områden som blivit sårbara halkar efter, med hänsyn tagen till skillnader i trender och dynamik.
13. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen tagit initiativ till ett pilotprojekt vars syfte är att tillhandahålla skräddarsytt stöd som är anpassat till de särskilda utmaningarna för regioner i industriell omvandling. Parlamentet uppmanar kommissionen att dra lärdom av det så snart som möjligt, och anser att strategier för smart specialisering utgör en möjlighet att bättre stödja dessa regioner i deras utvecklingsstrategier och, mer generellt, främja ett differentierat genomförande på regional nivå.
14. Europaparlamentet betonar att social och skattemässig konvergens bidrar till målet om sammanhållning och får den inre marknaden att fungera bättre. Parlamentet anser att varierande praxis i detta avseende kan strida mot målet om sammanhållning och leda till att de områden som halkar efter eller de som är mest sårbara inför globaliseringen görs ännu mer utsatta. Parlamentet anser att sammanhållningspolitiken kan bidra till att främja social och skattemässig konvergens genom att skapa goda incitament. Parlamentet uppmanar kommissionen att bättre beakta denna aspekt inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Insatsområden

15. Europaparlamentet stöder en stark tematisk koncentration på ett begränsat antal prioriteringar kopplade till de stora politiska målen på EU-nivå, och att överlåta åt förvaltningsmyndigheterna att utforma sina territoriella strategier utifrån sina behov. Parlamentet betonar att sysselsättning, innovation, stöd till små och medelstora företag, bekämpning av klimatförändringarna samt den cirkulära ekonomin är prioriterade områden för den framtida sammanhållningspolitiken.
16. Europaparlamentet välkomnar antagandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som utgör ett steg framåt i byggandet av ett socialt Europa. Parlamentet upprepar sitt engagemang för ESF, ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga, för att ta itu med utmaningarna när det gäller sysselsättning, social integration, lärlingsutbildning och yrkesutbildning.
17. Europaparlamentet understryker att den framtida sammanhållningspolitiken i större utsträckning bör inriktas på skydd och stöd åt de samhällen och regioner som påverkas negativt av globaliseringen (utlokaliseringar, förlorade arbetstillfällen). Parlamentet uppmanar till att utforska möjligheten att samordna strukturfonderna med Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter.

18. Europaparlamentet konstaterar att sårbarheten för klimatförändringarna varierar avsevärt från en region till en annan. Parlamentet anser att de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) bör användas så effektivt som möjligt för att uppfylla EU:s åtaganden enligt Parisavtalet om klimatförändringar. Parlamentet insisterar på att medel från instrumenten för solidaritet i händelse av naturkatastrofer ska kunna göras tillgängliga så snart som möjligt.
19. Europaparlamentet rekommenderar att ESI-fonderna används för att hantera demografiska utmaningar (åldrande, avfolkning, demografiskt tryck) som påverkar regionerna i Europa på olika sätt.

Programplaneringen efter 2020

20. Europaparlamentet betonar att den sjunde sammanhållningsrapporten lyfter fram nödvändigheten att ta hänsyn till indikatorer som kompletterar BNP per capita vid fördelningen av medel, i linje med de utmaningar och behov som har konstaterats, även på subregional nivå. Parlamentet konstaterar vikten av att utgå ifrån tillförlitliga och tillgängliga uppgifter av god kvalitet. Parlamentet förespråkar att sociala kriterier beaktas, i synnerhet arbetslösheten och ungdomsarbetslösheten.
21. Europaparlamentet förespråkar att de integrerade strategierna förstärks och understryker att ESF måste fortsätta att vara en del av EU:s regionalpolitik på grund av dess viktiga territoriella dimension.
22. Europaparlamentet betonar att finansieringsinstrument kan vara ett effektivt verktyg och att de bör uppmuntras så länge de tillför mervärde. Parlamentet betonar dock att deras effektivitet är beroende av många faktorer (vad för slags projekt, region och risker det rör sig om) och att alla regioner, oavsett utvecklingsnivå, ska vara fria att bestämma den finansieringsmetod som är lämpligast. Parlamentet motsätter sig alla tvingande mål för användningen av finansieringsinstrument.
23. Europaparlamentet uppmuntrar till att förenkla användningsvillkoren för finansieringsinstrument och underlätta samordningen med bidrag. Parlamentet betonar de nationella bankernas och institutionernas komplementära betydelse för att utveckla genomförandet av skraddarsydd finansieringsinstrument som anpassats till de lokala behoven. Parlamentet anser det nödvändigt att harmonisera bestämmelserna om finansieringsinstrument, oavsett hur de förvaltas.
24. Europaparlamentet anser det berättigat och nödvändigt att upprätta en koppling mellan sammanhållningspolitiken och säkerställande av en investeringsvänlig miljö med effektiv och god användning av medel, och understryker att sammanhållningspolitiken inte är avsedd att begränsas till att vara ett instrument för prioriteringar utan koppling till dess mål. Parlamentet uttalar sitt stöd för en balanserad koppling med den ekonomiska styrningen, i den mån som den kan bidra till att maximera effekterna av ESI-fonderna. Parlamentet uppmanar kommissionen att reformera den europeiska planeringsterminen för att stärka dess territoriella dimension och ta hänsyn till andra faktorer som bidrar till målen i fråga om sammanhållning, såsom den verkliga konvergensen.

25. Europaparlamentet uppmanar till att fullfölja strategierna för smart specialisering och erkänner vikten av de förhandsvillkor som har visat sig värdefulla, men understryker att de har utgjort en komplicerande och fördröjande faktor för programmets utformning och uppstart. Parlamentet uppmanar kommissionen att minska antalet strategier och att stärka proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna på detta område genom att i så stor utsträckning som möjligt stödja sig på de befintliga strategidokumenterna.
26. Europaparlamentet noterar att kvaliteten på de offentliga förvaltningarna är en avgörande faktor för regional tillväxt och ESI-fondernas effektivitet. Parlamentet betonar starkt behovet av att stärka den administrativa kapaciteten.
27. Europaparlamentet uttalar sitt stöd för att sammanhållningspolitiken utvecklas mot att övergå från en bokföringsmässig karaktär till en med starkare inriktning på resultat, och att ge förvaltningsmyndigheterna större flexibilitet när det gäller hur de ska uppnå målen.

En förenklad sammanhållningspolitik

28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sina framtida lagstiftningsförslag ta hänsyn till rekommendationerna från högnivågruppen för förenkling.
29. Europaparlamentet framhåller behovet av att tillhandahålla en ram som garanterar den rättsliga stabiliteten genom enkla, tydliga och förutsägbara regler, särskilt när det gäller förvaltning och kontroll. För nästa programperiod efterlyser parlamentet att regelverket görs mindre omfattande, att antalet riktlinjer minskas och översätts till samtliga EU-språk samt att all retroaktiv tillämpning och tolkning av reglerna förbjuds.
30. Europaparlamentet betonar samtidigt behovet av att göra strategidokumenterna för de operativa programmen konkreta, mer kortfattade och flexibla, genom att införa ett förenklat förfarande för att göra ändringar i dem under programmets löptid.
31. Europaparlamentet uppmanar till att inrätta ett konkret samlat regelverk för de olika fonderna. Parlamentet uttalar sitt stöd för en enhetlig behandling av EU-medel för direkt förvaltning och sammanhållningspolitikens medel när det gäller statliga stöd och, mer allmänt, för harmoniserade regler för EU-åtgärder som riktar sig till samma mottagare. Parlamentet understryker vikten av större komplementaritet mellan sammanhållningspolitiken och EU:s framtida forskningsprogram, för att omfatta hela cykeln från den grundläggande forskningen till de kommersiella tillämpningarna.
32. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av en arbetsgrupp om subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen och förväntar sig att denna arbetsgrupp tar fram konkreta förslag för att stärka dessa principer inom ramen för sammanhållningspolitiken.
33. Europaparlamentet uppmanar till att kraven för programplanering, genomförande och kontroll av ESI-fonderna i framtiden ska följa principen om differentiering utifrån beloppen för programmen och deras riskprofil, kvaliteten på förvaltningen och storleken på det egna finansiella bidraget.
34. Europaparlamentet ser det som nödvändigt att förhållandet mellan kommissionen och förvaltningsmyndigheterna utvecklas mot ett "förtroendeavtal". Parlamentet uppmanar

kommissionen att dra nytta av det arbete som tidigare har utförts på området för sund förvaltning av offentliga medel, genom att införa en princip om särskild certifiering för de förvaltningsmyndigheter som visar prov på förmåga att följa regelverket. Parlamentet uppmanar, när det gäller kontroll, till att förlita sig mer på nationella och regionala bestämmelser, så länge deras effektivitet har kontrollerats och bekräftats.

35. Europaparlamentet uppmanar till att stärka principen om samordnad revision, påskynda genomförandet av e-sammanhållningen och göra användningen av förenklade kostnader till allmän praxis.

Utmaningar och framtidsutsikter

36. Europaparlamentet oroar sig över kommissionens senaste uttalanden om de budgetnedskärningar i nästa fleråriga budgetram som skulle kunna drabba sammanhållningspolitiken, och som skulle leda till att vissa regioner lämnas utanför den. Parlamentet förespråkar en budget som står i proportion till utmaningarna och uppmanar till att inte göra sammanhållningspolitiken till en justerbar variabel. Parlamentet påminner om att det är icke-förhandlingsbart för Europaparlamentet att alla EU:s regioner omfattas av sammanhållningspolitiken, och framhäver teorin om ”grupper av ekonomisk utveckling” som bekräftar vikten av ett differentierat stöd till alla europeiska regioner, även för regioner med mycket hög inkomst som måste upprätthålla sin konkurrenskraft gentemot sina globala konkurrenter.
37. Europaparlamentet anser att sammanhållningspolitiken kan bidra till att bemöta nya utmaningar, såsom säkerhet eller integration av flyktingar som åtnjuter internationellt skydd, samtidigt som medlemsstaternas suveränitet respekteras. Parlamentet påpekar dock att det inte kan krävas av sammanhållningspolitiken att den ska lösa alla kriser, och motsätter sig att sammanhållningspolitikens medel används för att tillgodose kortsiktiga finansieringsbehov som ligger utanför dess tillämpningsområde.
38. Europaparlamentet välkomnar de positiva resultaten av Junckers investeringsplan. Parlamentet betonar att sammanhållningspolitiken och Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) är komplementära men inte utbytbara, oavsett regionernas utvecklingsnivå.
39. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för en långsiktig programperiod. Parlamentet anser att det enda hållbara alternativet till den nuvarande löptiden på 7 år för den fleråriga budgetramen är 5+5 år med en översyn efter halva tiden.
40. Europaparlamentet uppmanar till att man ska göra allt för att undvika förseningar i programplaneringen för den nya perioden. Parlamentet betonar vikten av att i tid lägga fram alla handlingar för den framtida rättsliga ramen på alla officiella språk.
41. Europaparlamentet uppmanar till att förbättra sammanhållningspolitikens synlighet ute på fältet. Parlamentet uppmanar kommissionen att bättre utnyttja förvaltningsmyndigheterna och de projektansvariga som använder en innovativ kommunikation på det lokala planet när det gäller hur medlen används i regionerna. Parlamentet understryker behovet av att förbättra informationen och kommunikationen, inte bara längre fram i processen (genomförande av ESI-fonderna) utan även i början (finansieringsmöjligheter), i synnerhet gentemot små projektansvariga.

42. Europaparlamentet konstaterar att vissa europeiska regioner är särskilt utsatta för följderna av brexit. Parlamentet understryker att den framtida sammanhållningspolitiken måste minimera de negativa följderna av brexit för de andra regionerna i EU och uppmanar till att studera möjligheten att fortsätta partnerskapen inom ramen för territoriellt samarbete.

o

o o

43. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

Enligt EUF-fördraget ska kommissionen ”vart tredje år lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om de framsteg som har gjorts för att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning (...)”. Den sjunde sammanhållningsrapporten offentliggjordes av kommissionen den 9 oktober 2017, det vill säga några månader före dess förslag om nästa fleråriga budgetram samt förslagen om den rättsliga ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna efter 2020.

I detta särskilda sammanhang har föredraganden haft för avsikt att utgå från lärdomarna från kommissionens rapport och omsätta dessa till konkreta förslag för den framtida sammanhållningspolitiken.

Vid en tidpunkt då fokus av goda skäl ligger på begreppet ”europeiskt mervärde”, anser föredraganden att detta i första hand återspeglas av sammanhållningspolitikens förmåga att **föra Europeiska unionen närmare medborgarna**, genom ett genomförande på en så lokal nivå som möjligt och tack vare subsidiaritetsprincipen som måste stärkas.

Sammanhållningspolitiken ska också visa prov på ett konkret EU som är till nytta för våra regioner.

I den sjunde sammanhållningsrapporten betonas att ”effekterna av globalisering, migration, fattigdom och bristande innovation, klimatförändringar, energiomställning och föroreningar inte är begränsade till mindre utvecklade regioner”. Föredraganden delar denna uppfattning och är övertygad om att det därför är av största vikt att den framtida sammanhållningspolitiken fortsätter att **omfatta alla regioner i EU**, med hjälp av en budget som står i proportion till utmaningarna.

Samtidigt som alla regioner bör omfattas visar kommissionens rapport tydligt hur regionerna och deras behov skiljer sig åt inom EU. I detta sammanhang bör **sammanhållningspolitikens territoriella dimension förstärkas för att säkerställa en skräddarsydd strategi** som bättre hanterar utmaningarna i olika områden, såsom stads-, förorts-, landsbygds-, ö-, bergs- och gränsområden. Den särskilda ekonomiska situationen och sociala strukturen i de yttersta randområdena bör också medföra, såsom anges i fördragen, särskilda åtgärder som behöver förbättras och anpassas vid behov.

Medan den sjunde sammanhållningsrapporten visar att de regionala klyftorna minskar igen, framgår det även av den att situationen skiljer sig åt mellan olika områden och att vissa klyftor består, samtidigt som de förflyttar sig och växer både mellan och inom regioner. I detta avseende har enligt föredraganden en av de största förtjänsterna med den sjunde sammanhållningsrapporten att göra med identifieringen av vissa områden som sägs ha **”fastnat i medelinkomstfällan”** och riskerar att halka efter. Dessa områden har inte upplevt samma tillväxt som låginkomstregionerna och regionerna med mycket höga inkomster, på grund av alltför höga kostnader jämfört med de förstnämnda och alltför svaga innovationssystem jämfört med de sistnämnda.

För att hantera denna situation bör sammanhållningspolitiken i framtiden inte bara minska klyftorna, utan också **främja motståndskraften och undvika att de områden som blivit sårbara halkar efter**, med mer hänsyn tagen till trender och dynamik.

Slutligen framgår det i kommissionens rapport att det finns fickor av fattigdom och risk för territoriell fragmentering och **växande subregionala skillnader**, även i relativt välbärgade regioner. Detta är en fråga som bör ägnas särskild uppmärksamhet, till exempel genom att inrätta ett integrerat territoriellt mål tillsammans med de tematiska målen.

Beträffande interventionsområden stöder föredraganden en stark tematisk koncentration på ett begränsat antal prioriteringar kopplade till de **stora politiska målen på EU-nivå**, och att överlåta åt förvaltningsmyndigheterna att utforma sina territoriella strategier. Sysselsättning, innovation, stöd till små och medelstora företag, bekämpning av klimatförändringarna samt den cirkulära ekonomin är prioriterade områden för den framtida sammanhållningspolitiken.

För att möta dessa utmaningar är det nödvändigt att ta hänsyn till **indikatorer som kompletterar BNP per capita** vid fördelningen av medel. Dessa indikatorer bör ligga i linje med de mål och utmaningar som identifierats, i första hand när det gäller sysselsättning. Därför stöder föredraganden att sociala indikatorer tas i beaktande, särskilt arbetslösheten och ungdomsarbetslösheten.

Medan föredraganden delar målsättningen att stärka den sociala dimensionen i Europeiska unionen och stöder en bättre samordning av instrument som bidrar till detta, anser han att **Europeiska socialfonden bör förbli en del av sammanhållningspolitiken**. Denna fond har onekligen en territoriell dimension. Det vore ett strategiskt fel att fokusera på kommunikation istället för effektivitet och avlägsna den från sammanhållningspolitiken.

Föredraganden anser att sammanhållningspolitiken, med sin fördragsenliga grund, inte är avsedd att begränsas till att vara ett instrument för prioriteringar utan koppling till dess mål och inte bör användas som ett sanktionsmedel. Han anser dock det vara berättigat att upprätta en koppling mellan sammanhållningspolitiken och säkerställande av en investeringsvänlig miljö med effektiv och god användning av medel.

I detta avseende anser föredraganden det nödvändigt att förutsättningslöst diskutera frågan **om sambandet mellan sammanhållning och social och skattemässig konvergens**, i den mån som social och skattemässig konvergens bidrar till målet om sammanhållning och samtidigt till att den inre marknaden fungerar bättre. Varierande praxis i detta avseende kan tvärtom strida mot målet om sammanhållning och leda till att de områden som halkar efter eller de som är mest sårbara inför globaliseringen görs ännu mer utsatta, exempelvis de områden som fastnat i medelinkomstfällan enligt beskrivningen i kommissionens rapport.

När det gäller finansieringsmetoder bör finansieringsinstrument främjas i de fall då de har ett mervärde, men de måste bli enklare att använda. Dessutom bör förvaltningsmyndigheterna vara fria att bestämma det lämpligaste sättet för finansiering, och därför **bör varje bindande mål för användningen av finansieringsinstrument förbjudas**.

Slutligen anser föredraganden att **förenklingen** bör vara en central del i reformen av sammanhållningspolitiken. Vid en tidpunkt då många potentiella stödmottagare vänder sig bort från unionsmedel står EU:s trovärdighet på spel. För att lyckas med detta krävs att få till ett stopp på den växande massan av oläsliga regler. Det krävs även att ett verkligt samlat regelverk för de olika fonderna och säkerställa en enhetlig behandling av medel för direkt förvaltning och sammanhållningspolitikens medel när det gäller statliga stöd. Slutligen krävs

en pragmatisk hållning för att säkerställa att kraven på programplanering och kontroll i framtiden bygger på **principerna om differentiering och proportionalitet**, i synnerhet när det gäller kvaliteten på programmens administrativa genomförande och beloppen.